

OSN:

- Jejich doporučení nemají povahu vměšování se do záležitostí jiného stát.
- Cíle a zásady jsou definovány v Chartě OSN.
- OSN musí dodržovat mír a bezpečnost.
- OSN musí rozvíjet bezpečnost a vytvářet přátelské vztahy mezi státy.
- OSN respektují rovnoprávnost všech národů, které jsou v OSN i mimo ní.

Orgány OSN:

- **Valné shromáždění OSN** – rozhoduje v otázkách míru a bezpečnosti, přijímá rezoluce (vyjadřují názor mezinárodního společenství na hlavní otázky)
- **Rada bezpečnosti OSN**: - má hlavní odpovědnost za zachování mezinárodního míru, sleduje situaci v krizových oblastech, vysílá mírové mise a vyhlašuje sankce, zahrnující vojenská embarga či zmrazení vkladu.

Nejviditelnější aktivita OSN – mírové operace OSN

Za posledních 30 let bylo OSN zapojeno v těchto oblastech/sporech:

- **Súdán- Dárfur**
- **Mali**
- **Západní Sahara**
- **Indie-Pákistán**
- **Libanon – BV**
- **Kosovo**

Západní Sahara:

Jedná se o jednotku se zvláštním postavením

- Dle OSN jde o nesamosprávné území a ani nad ním neuznává marockou suverenitu.
- Konflikt Západní Sahara vs. Maroko
- Mezi nimi byl uzavřen mír 1991 – Maroko postavilo obranný val, který oddělil území ovládané Marokem od zbytku Západní Sahary.

Velkou zábranou v efektivním řešení konfliktů ze strany OSN je Rusko a Čína, což jsou členské státy Rady bezpečnosti OSN a tudíž mají právo veta, která mohou kdykoli uplatnit.

Pro řešení konfliktů Rada bezpečnosti OSN využívá i regionální organizace, které mají vliv v místech konfliktů.

Je mnoho aktů a dokumentů, podle kterých OSN postupuje:

- **Mezinárodní úmluva o potlačení a trestání zločinu apartheidu**
- **Úmluva o odstranění diskriminace žen**

- Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocida
- Všeobecná deklarace lidských práv.

V Chartě OSN je důležitá především 7. kapitola (doporučuji přečíst), zde se píše že OSN může rozhodovat o opatřeních.

Odkaz na web OSN:

[OSN Česká republika – Poskytujeme informace o činnosti a prioritních cílech organizace, včetně specializovaných agentur a programů.](#)

Čína:

Jde o velmoc, jelikož disponuje silnou armádou, je to stát se silnou ekonomikou, má velký počet obyvatel a disponuje jadernými zbraněmi.

Ovšem slabé stránky Číny jsou například:

- Chudší stát vzhledem k silné ekonomice
- Nedodržování lidských práv
- Komunistická diktatura
- Velmi omezený přístup k informacím pro obyvatele Číny.

V současné době je Čína zapojena do konfliktu Tchaj-wan vs. Čína:

- Čína uznává jen jednu legitimní Čínu a Tchaj-wan pro ně není státem.
- Tchaj-wan je dle OSN uznanou jednotkou, jelikož existuje řada států, které Tchaj-wan za stát považují
- Snaha o připojení Tchaj-wanu k Číně a nastolit zde tvrdý režim jako v Číně.

Čína se příliš nevměšuje do záležitostí cizích států a je spíše tichým pozorovatelem – sleduje zásadně své vlastní zájmy.

Čína se také angažuje v Northern Mali Conflict, Operation Ocean Shield, War of Terror – válka Číny proti terorismu.

V dnešním konfliktu Rusko vs. Ukrajina se Čína také nehodlá postavit na jednu či druhou stranu a nepodporuje nikoho.

Organizace EU a její přístup k řešení konfliktů.

A) Jak se organizace staví k řešení konfliktů obecně, jaké uplatňuje principy při řešení konfliktů? Jak jsou tyto principy reflektovány v základních dokumentech?

Uplatňuje principy liberální politiky. Klade důraz na význam mezinárodních institucí, které mají zajistit mír a bezpečnost. EU klade důraz na spolupráci států při dosažení vytyčených cílů a snaží se vytvořit nadnárodní struktury k řešení kritických témat. Konflikty se hlavně snaží vyřešit pomocí diplomacie.

Dokumenty: Maastrichtská smlouva, Lisabonská smlouva, Berlínské dohody, SBOP (Společná bezpečnost a obranná politika, bezpečnostní strategie EU

B) Jaké nástroje používá EU při řešení konfliktů?

EU klade důraz na nevojenské, primárně ekonomické prostředky (Sankce, embargo, odstřižení od mezinárodního obchodu). Vojenská síla slouží pouze jako zbytkový nástroj k zabezpečení mezinárodní interakce.

C) Jaké orgány EU se podílí na řešení konfliktů?

Evropská komise, kam patří 28 členských států, Evropské služby pro vnější činnost, Rada EU a dočasné diplomatické delegace.

D) V jakých konfliktech byla EU zapojena?

Bosna a Hercegovina, Kosovo, Moldavsko, Libye, Mali, Středoafriická republika, Niger, Atalanta (piráti u Somálska), Irák, Palestina a Gruzie, Ukrajina.

Gruzie: V době vypuknutí konfliktu předsedala Unii Francie a prezident Sarkozy se osobně velmi angažoval jako mediátor, s primárním cílem zastavit ruský vojenský postup a potenciální útok na Tbilisi. Od 10. srpna Sarkozy zahájil intenzivní vyjednávání s Medveděvem a Saakašvilim, přičemž své diplomatické úsilí se snažil koordinovat i s OBSE. 11. srpna vyhlásila Gruzie unilaterální příměří a následně Sarkozy představil Medveděvovi jménem EU mírový plán, obsahující 4 základní principy: ukončení ozbrojených akcí, konec využití V této souvislosti byl klíčový Bukurešťský summit v dubnu 2008, kde se řešil především vstup Ukrajiny a Gruzie. Tyto země sice nedostaly MAP, Západ jim ale poskytl bezprecedentní slib, že se v budoucnu k Alianci připojí. Rusko bylo tímto velmi znepokojeno,

neboť mělo pocit, že NATO, a především USA podnikají závažné kroky bez jeho souhlasu. Mimo jiné den zahájení letních olympijských her v Pekingu. Prezident Medveděv podepsal uznání jejich nezávislosti 26. srpna 2008.

Kyvadlová diplomacie předsedy Evropské komise Barrosa a francouzského ministra zahraničí Kouchnera mezi Tbilisi a Moskvou pak napomohla sepsání implementační dohody mezi Ruskem a Gruzíí, podepsané oběma stranami 8. září.

Unie tak demonstrovala schopnost a ochotu hrát na daném území roli i v dlouhodobé perspektivě. (Bohužel možná naposledy).

E) Co brání efektivnímu řešení ze strany EU?

Byrokracie, odlišné zájmy členských států, nejednotné postoje a dlouhé hledání kompromisu.

USA a přístup k řešení konfliktů.

A) Proč je USA velmocí a jsou slabé stránky?

Silná armáda, Nejvýkonnější ekonomika, Moderní velký stát s vysokým počtem obyvatel, výhodná strategická poloha, suroviny.

Slabé stránky: Nejednotný uvnitř, rasové problémy, ztráta pozice Hegemona zeměkoule.

B) Jak se USA staví k řešení konfliktů obecně, jaké uplatňuje principy při řešení konfliktů? Jak jsou tyto principy reflektovány v základních dokumentech a jaké nástroje při řešení používá?

Dokumenty ohledně bezpečnosti vydává aktualizované každý rok ministerstvo obrany a ministerstvo vnitra. Dají se nalézt pod hlavníčkou National security strategy. Důležitý dokument upravující principy USA při řešení konfliktů se nazývá Strategy to prevent conflict and promote stability. USA používá celou škálu nástrojů k dosažení svých cílů. Jedná se především o diplomacii, obchodní, investiční a komerční diplomacii, ekonomické a politické sankce, podpora obrany státu, kooperace spojeneckých států vůči nepříteli, zahraniční pomoc a strategické vojenské operace pro zajištění míru.

C) V jakých konfliktech bylo USA zapojeno?

Jugoslávie, Makedonie, Libye, Somálsko, Afganistán, Pákistán, Irak, Írán, Adenský záliv

NATO

- a)
 - soustředí se na diplomatické i vojenské cesty
 - staví se do role třetí strany (mediátora)
 - metody řešení konfliktu jsou různé a vždy se vybírají proporcionálně ke konkrétnímu konfliktu
 - Principy: (z dokumentu Strategické koncepce NATO 2010) – nová bude v r. 2022
 - Zásada společného závazku ke vzájemné spolupráci mezi svrchovanými státy založená na nedělitelnosti bezpečnosti jejích členů – článek 5 („společná obrana“)
 - Individuální svoboda, demokracie, lidská práva a výsadní postavení (dodržování) práva
 - Důraz na severoatlantickou vazbu
 - Dodržování 3 hlavních úkolů NATO:
 - Kolektivní obrana
 - Krizový management
 - Spolupráce na zabezpečování bezpečnosti členů
- b)
 - kontrola proliferační zbraní členů
 - otevřené dveře pro ostatní státy (Ukrajina??)
 - Partnerství
 - Prostředky, jimiž Aliance uskutečňuje svoji bezpečnostní politiku, zahrnují:
 - udržování dostatečné vojenské síly pro zabránění válce a zajištění účinné obrany,
 - celkovou schopnost zvládat krize ohrožující bezpečnost jejích členů a
 - aktivní prosazování dialogu s ostatními státy a
 - kooperativního přístupu k evropské bezpečnosti včetně opatření k dosažení dalšího pokroku v oblasti omezování zbrojení a odzbrojení
- c)
 - všechny orgány
 - Členské země
 - Delegation NATO
 - Skupina pro jaderné plánování (jaderná politika)
 - Severoatlantická rada (hl. rozhodovací orgán NATO)
 - Tyto 2 mají podřízené výroby, které se specializují na oblast svého zájmu
 - Vojenští zástupci
 - Vojenský výbor (použití vojenské moci) – tvořen vojenskými silami jednotlivých členských států: po souhlasu rady členové dobrovolně přispívají vojenskými silami
 - Velitelství spojeneckých sil pro operace
 - Generální tajemník

- Nejvyšší mezinárodní úřední aliance
- Odpovědný za zajišťování realizace rozhodnutí
- Hl. mluvčí NATO
- Zapojují se všechny orgány s ohledem na konkrétní situaci

- **D) KONFLIKTY NATO**

- Jugoslávie
 - Sharp Guard (93-96) - Dohlížení nad dodržováním sankcí OSN vůči Srbsku-Černé hoře
 - Deny Flight (93-95)
- Bosna a Hercegovina
 - IFOR (95-96)
 - SFOR (96-98)
 - SFOR II (98-2004)
- válka v Kosovu
 - Allied Force (1999)
- Albánie
 - AFOR (1999)
- Srbsko
 - KFOR (1999 – nyní) ???
- Makedonie
 - Essential Harvest (2001)
 - Amber Fox (2001-02)
 - Allied Harmony (2002–03)
- Středomoří
 - Active Endeavour/Sea Guardian (2001 – nyní)
- Turecko
 - Display Deterrence (2003)
- Afghánistán
 - ISAF (2003-2014)
- Irák
 - NTIM (2004)
 - NTM-I (2004-2011)
- **Somálsko**
 - 2005 – nyní
 - Nejedná se o vojenský konflikt: podpora Africké unii
- **USA**
 - 2005
 - Pomoc po hurikánu – nejedná se o vojenský konflikt
- Pákistán
 - Operace Pákistán
 - 2005-06

- Adenský záliv
 - Ocean Shield
 - 2009-2016
- Lybie
 - Inified Protector
 - 2011
- Afghánistán
 - Resolute Support
 - 2015-nyní
- VICE VIZ. - https://www.natoaktual.cz/zpravy/lmise_main
- D-2)
 - AFOR / Operace Allied Harbour
 - Stát/teritorium:
 - Albánie
 - Trvání:
 - 16. dubna - 1. září 1999
 - Účel mise:
 - Allied Harbour byla první humanitární operací Severoatlantické aliance. Jejím cílem bylo pomoci při zajištění základních potřeb obrovského množství uprchlíků, kteří ze dne na den prchli z Kosova do Albánie. I když jsou tyto operace obvykle výlučně prováděny humanitárními organizacemi, NATO bylo koncem března 1999 jedinou institucí, která mohla okamžitě pomoci stovkám tisíc uprchlíků. Tím, že NATO poskytlo v Albánii pomoc zdravotnickou, technickou, přepravní a bezpečnostní, zabránilo destabilizaci oblasti.
 - Velikost:
 - ---
 - Zúčastněné členské státy NATO:
 - Belgie, Norsko, Česká republika, Polsko, Dánsko, Portugalsko, Francie, Řecko, Itálie, Španělsko, Kanada, Turecko, Maďarsko, USA, Německo, Velká Británie, Nizozemí
 - Operace se také zúčastnily následující nečlenské země NATO: Litva, Lotyšsko, Rakousko, Slovensko, Slovinsko, Spojené arabské emiráty, Švýcarsko
 - **Účast AČR:**
 - ANO Armáda České republiky do operace poskytla 6. polní nemocnici (89 osob). Úkol 6. polní nemocnice spočíval v poskytování zdravotnické péče nejen uprchlíkům, ale také příslušníkům operace AFOR. Nemocnice zabezpečovala 24hodinovou pohotovost a odbornou lékařskou pomoc dle standardu NATO, tzv. „Role 2“, v rozsahu specializované lékařské péče v oborech traumatologie, ORL, RDG, stomatologie, kardiologie a psychiatrie. Měla celkem 5 chirurgických týmů.
- E)
 - Problematika hodně stran: zdlouhavé dohadování; často mají státy své vlastní zájmy; je složité naplnění kritérii pro stát, který NATO žádá o pomoc;

RUSKO

- **Proč je velmoc?**
 - Rozloha, vysoký počet obyvatel, zdroje, velká ekonomie, armáda, jaderné zbraně, právo veta NATO (stálý člen Rady bezpečnosti), v čele silná osobnost, loajalita, spojení s Čínou
 - Slabé stránky:
 - Nestabilní obyvatelstvo, osoba silného lídra (co bude po jeho smrti?) – provokativní vystupování
- B)
 - Když je mu vyhověno, tak normálně – když ne tak se naštvě
 - Žádné principy neuplatňuje
 - Dokumenty:
 - První, tedy úvodní část vymezuje obecné záležitosti, tedy důvod, proč dokument existuje a jeho moc v politickém systému. Další část se zaměřuje na hrozby a bezpečnostní rizika pro Ruskou federaci. Mezi těmito hrozbami můžeme nalézt klimatické změny, environmentální potíže, požáry, terorismus, ale také rozšiřování základů NATO, zbrojení USA, šíření liberalizace ze strany EU apod. Ve skutečnosti dokument označuje 3 základní nepřátele USA, EU a NATO jako celek. Ve třetí kapitole se dokument zmiňuje o vojenské politice Ruska, tedy o jeho výzbroji, jeho průmyslových možnostech a rozvoji ozbrojených sil RF
- C)
 - Jaderné zastrašování, hrozba válečného konfliktu, použije cokoliv pro dosažení svého cíle; výhrůžky výpadků dodávek strategických surovin
- D)
 - Krym, Ukrajina jako celek, První a druhá Čečenská válka